

Møder paa Rigsdagen, hvor Udenrigsministeren fuldt belyser, og hele Rigsdagen har Adgang til at drøfte disse Sager; og for saa vidt man ved en Overvejelse af det her fremsatte Forslag til Beslutning kunde komme til Indstiftelse af en Ordning, der gjorde det til Pligt at forelægge større Spørgsmaal af udenrigspolitisk Art for Rigsdagen, vilde jeg unægtelig foretrække det fremfor det Surrogat, som jeg maa anse et saadant Udvalg, som her er foreslaaet, for at være. Jeg frygter, at et Udvalg af den her nævnte Beskaffenhed vilde føle det som tilstrækkeligt, naar det om visse Spørgsmaal havde faaet Oplysninger, og at Tavshedspligt og Loyalitetshensyn overfor dem, man har forhandlet med, kunde hindre den offentlige eller i større Kredse foregaaende Behandling af Sagen, som maaske var ønskelig.

Jeg skal gerne erkende, saaledes som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (P. Munch) alt har betonet det, at i visse Spørgsmaal, f. Eks. den meget omstridte Forhandling med Rusland, vilde det utvivlsomt have været i alt Fald af nogen Fordel for Rigsdagen at have et Udvalg, der i rette Tid kunde have grebet ind og raadslaaet med Ministeren. Ligeledes kan man vist meget vel sige, at Aalandsspørgsmaalet paa et tidligere Stadium burde have foreligget for en større eller mindre Kreds af Rigsdagens Medlemmer. Og der forestaar jo nu en stor og vigtig Konference, den saakaldte Genova-Konference, hvor hele Verdens eller i alt Fald Europas økonomiske Forhold, Rustningsvæsen og deslige forventelig kommer under Behandling. Jeg nægter ikke, at det var særdeles ønskeligt, om Rigsdagen kunde faa Adgang til at drøfte, hvilket Standpunkt der fra vor Side skal tages deroverfor; og ikke mindst synes jeg, det var ønskeligt i rette Tid at faa Klarhed over, om Regeringen tænker paa at give Rigsdagen Adgang til nogen raadgivende Virksomhed ved den paagældende Konference, saaledes som det nu er indrettet med Hensyn til Folkeforbundets Møder. Jeg synes, det vilde være lidet tilfredsstillende for Rigsdagen, om denne Konference blev holdt ved, at — jeg ved ikke, hvor mange der er Tale om, maaske blot en enkelt Minister deltog, og Parlamentet var holdt ganske udenfor. Jeg vilde i øvrigt mene, at det rimeligste var, at man medtog til Genova et af Rigsdagen valgt raadgivende Udvalg, der kunde staa til Raadighed ved Konferencen med Hensyn til de Spørgsmaal, som kommer til at foreligge.

Jeg nægter altsaa ikke, at der kan være

visse Lejligheder, hvor Drøftelsen af saadanne større Spørgsmaal maaske med Fordel kunde finde Sted i et Udvalg. Men paa den anden Side frygter jeg mere, at Udvalget vilde afskære den Adgang til Offentlighed, der er i Øjeblikket, og som vi fra vort Partis Side nødvendig vil give Afkald paa. De Betænkeligheder, jeg her har givet Udtryk, skal imidlertid ikke opfattes saaledes, at vi under alle Omstændigheder vil modsætte os en Beslutning af den Art, her er Tale om, saa meget mere som jeg forstaar det saaledes, at der her ikke er Tale om noget permanent, men at det, saaledes som Forslaget er formuleret, kun kan blive en Beslutning for en Samling eller en Del af en Samling ad Gangen, og det er jo muligt, at vi ved nærmere Overvejelse af Sagen kunde komme til Enighed om Formen.

Den ærede Ordfører for Partiet Venstre, det ærede Medlem Hr. Broersen, gjorde Bemærkninger om de Betænkeligheder, han nærede, og henviste til, at man jo kunde føre Konferencer om saadanne Spørgsmaal med Finansudvalget. Det erkender jeg; naar man nu en Gang har et permanent Finansudvalg, som vi har, har Ministeriet jo Adgang til at gaa til dette Udvalg og raadslaa med det, hvis der er noget, Ministeriet ønsker at raadføre sig med Finansudvalget om. Men det er lidt vanskeligt for dette Finansudvalg, som er optaget af helt andre Sager, og som er valgt med helt andre Ting for Øje, at beskæftige sig med udenrigspolitiske Spørgsmaal og ved eget Initiativ føre dem frem. Og jeg ser aldeles ikke nogen Tilfredsstillelse af den Trang, der er til at være med i Raadslagningen om udenrigspolitiske Spørgsmaal, i den ærede Venstreordførers Henvi-ning til, at Finansudvalget kan tage disse Spørgsmaal op. Fremfor dette foretrækker jeg, at vi kan drage Sagerne frem for Offentligheden, saaledes som det nu er Tilfældet. Konferencer med Partiformændene synes jeg heller ikke kan siges at have megen Værdi, naar de ikke er indstiftet som noget, der skal finde Sted i visse Tilfælde. I det hele tror jeg, at hvis man vil noget paa dette Omraade, maa man til en Institution af lignende Karakter som den, der er foreslaaet, eller til det, jeg har nævnt: en regulær Bestemmelse om, i hvilke Tilfælde Ministeriet skal sammenkalde den samlede Rigsdag for at give denne Oplysninger og raadslaa med den om udenrigspolitiske Spørgsmaal.

Hvad angaar den anden Del af Forslaget, den Del, der straks giver det eventuelle Udvalg en bestemt Opgave, kan jeg ikke forstaa den Indvending, der kom fra